

ความเป็นมาของปัญหา

ประวัติศาสตร์ของสังคมที่ผ่านมาเป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจและการเมือง นโยบายเศรษฐกิจที่สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับฐาน เศรษฐกิจ จะเป็นนโยบายหนึ่งที่แฝงอยู่ในนโยบายการบริหารประเทศ ซึ่งกลุ่มที่จะเป็นรัฐบาลได้นั้น จะต้องต่อสู้ในรูปหนึ่งรูปใด รุนแรงหรือไม่รุนแรง เพื่อชิงอำนาจเข้ามาบริหารประเทศ ซึ่งจะต้องใช้อำนาจทางการเมืองที่ได้มานั้น เพื่อบริหารนโยบายเศรษฐกิจที่กลุ่มตนเห็นชอบ เช่น การเก็บภาษีอากร ย่อมเกี่ยวข้องกับปัญหาทางเศรษฐศาสตร์ เพราะเมื่อประเทศต้องมีรายจ่ายแล้ว ก็ต้องมีทางไค ซึ่งจะได้มาก็โดยเก็บภาษีจากราษฎร ซึ่งแล้วแต่ว่ารัฐบาลนั้นจะคำนึงถึงความเดือดร้อน ความพอใจจากราษฎร และความยุติธรรม ในการเก็บภาษีจากราษฎรเพียงใด ปัญหาเศรษฐกิจนั้นเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ประวัติศาสตร์จะช่วยชี้ข้อที่ว่า มีปัจจัยสำคัญอะไรบ้างที่ทำให้รูปปัญหาเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป และเมื่อเปลี่ยนแปลงไปแล้วสังคมจะได้รับผลสะท้อนอย่างไร คนในสังคมจะมีปฏิกิริยาชักชวนต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างไร และชักชวนด้วยวิธีการใด ๆ ซึ่งปัญหาความเดือดร้อน ความพอใจและไม่พอใจของราษฎร ปฏิกิริยาของรัฐบาล หรือการชักชวนต่ออำนาจรัฐของราษฎรต่าง ๆ เหล่านี้ จึงเป็นลักษณะหนึ่งของการเมืองเช่นกัน ดังนั้น ทรายโคที่มนุษย์ต้องดำรงชีวิตในสังคม มีการผลิต การแลกเปลี่ยน และแบ่งปันผลผลิตให้แก่มนุษย์ในสังคมแล้ว ทรายนั้น รัฐบาลต้องนำเอาหลักเกณฑ์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องเศรษฐกิจมาพิจารณากำหนดนโยบายการเมืองด้วย การก้าวจากสังคมยุคไคยุคหนึ่งย่อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันเสมอระหว่างเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งทั้งสองสถาบันต่างมีบทบาทในการกำหนดซึ่งกันและกัน ดังนั้น คำว่าเศรษฐศาสตร์นี้ จึงมุ่งถึงคำว่าเศรษฐกิจการเมือง (Political Economy) ซึ่งมีความหมายกว้างกว่าคำว่าเศรษฐกิจ (Economy) อย่างเดียว

วัตถุประสงค์และขอบเขตในการวิจัย

วัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่องการปฏิรูปเศรษฐกิจไทยของคณะราษฎร 2475 - 2485 คือเพื่อศึกษาว่า ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2475 - 2485 เป็นช่วงเวลาใดที่คณะราษฎร

เป็นกลุ่มที่มีอำนาจทางการเมืองมากที่สุด ในขณะที่ใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อ
ทำงานด้านเศรษฐกิจ หรือเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจการเมืองแตกต่างจากรัฐบาลสมัย
ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองอย่างไคบ้าง และมีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นอุปสรรค

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

จะศึกษาข้อเท็จจริงในค่านประวัติศาสตร์ (Historical Approach) โดยเน้น
การวิเคราะห์เชิงสถาบัน (Institutional Approach) โดยวิจัยในเชิงเอกสาร
(Documentary Research)

จากหลักฐานชั้นหนึ่ง (Primary Sources)

1. เอกสาร คือจดหมายเหตุนอกจากจดหมายเหตุนแห่งชาติ กรมศิลปากร,
รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรี จากแผนกเก็บและห้องสมุด กองกลาง สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี
2. เอกสารตีพิมพ์แล้ว เช่น พ.ร.บ. ต่าง ๆ จากราชกิจจานุเบกษา,
ประชุมกฎหมายศก
3. หนังสือพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ประชาชาติ จากหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

จากหลักฐานชั้นสอง (Secondary Sources)

1. วารสาร เช่น วารสารธรรมศาสตร์ จุลสารโครงการตำรา สังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์
2. จากหนังสือทั้งของไทยและต่างประเทศ จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรม-
ศาสตร์ ห้องสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมือง ทั้งก่อนการเปลี่ยน-
แปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 และหลังจากการเปลี่ยนแปลง ถึง พ.ศ. 2485

2. ทำให้ทราบถึงบทบาทของคณะกรรมการในการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ การเมืองของไทยในยุคที่สำคัญยุคหนึ่ง ของประวัติศาสตร์
3. ทำให้ทราบว่า รัฐบาลทั้งก่อนและหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้ใช้ ทรัพยากรของประเทศที่มีจำกัดไปใช้ในทางใด รัฐบาลชุดใดที่มุ่งบำบัดทุกข์ บำรุงความสุข ของประชาชนมากกว่า
4. ทำให้ทราบวิธีแก้ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของคณะกรรมการ เพื่อนำเอา วิธีแก้ปัญหาเศรษฐกิจแบบเก่ามาพิจารณา ส่วนที่ส่วนเสีย คัดแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ใหม่
5. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการดำเนินงานทางเศรษฐกิจ การเมืองของคณะกรรมการ ในช่วงเวลาดังกล่าว

การนำเสนอ

จะเสนอแบบพรรณาคความ (Description) และวิเคราะห์ควบคู่กันไป โดยแบ่ง วิธีการเสนอเรื่องออกเป็นบท ๆ ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ

- บทที่ 1 จะศึกษารูปร่างเศรษฐกิจ และโครงสร้างส่วนบนก่อนเปลี่ยนแปลงการ ปกครองของคณะกรรมการ จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระบบเศรษฐกิจการเมือง
- บทที่ 2 เป็นการศึกษาอุดมการณ์เศรษฐกิจการเมืองของคณะกรรมการ ว่ามุ่งในรูปแบบใด
- บทที่ 3 ศึกษาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนบน และการปฏิรูปฐานเศรษฐกิจ ของคณะกรรมการ ว่าคณะกรรมการได้ดำเนินการไปอย่างไรบ้าง ในช่วงเวลาดังกล่าว ระบบ เศรษฐกิจการเมืองไทยเป็นระบบอะไร
- บทที่ 4 จะศึกษาว่าช่วงของระยะเวลาดังกล่าว แนวโน้มเศรษฐกิจ การเมือง ของคณะกรรมการมุ่งไประบบใด